

Derby i Nagroda Prezydenta Rzeczypospolitej

Derbista Wisus, po udekorowaniu błękitną wstęgą r. 1933 przez Prezesa T-wa Zach, do Hod. Koni w Polsce.

Tak dobrych koni jak w tegorocznym Derby nie widzieliśmy już dawno. Stawka była niezbyt liczna, ale doskonale dobrana i wartościowa.

Wisus okazał się i tym razem lepszy od Arnolda i bez względu na dalszą karierę jest najlepszym koniem ze stawki urodzonej w Polsce w roku 1930. Możliwość stwierdzenia względnej wyższości jednego konia nad innymi już o tej porze t. j. w czerwcu — zachodzi bardzo rzadko i dowodzi, że Wisus jest bezwzględnie koniem dobrym. Trzy klasyczne wyścigi: Rulera, im L. Grabowskiego i Derby — przed Wisusem zdobył ostatnio Floreal w r. 1911, czyli 22 lata temu.

Później po wojnie zdarzały się najwyżej podwójne zwycięstwa: Hel i Falstaff wygrały nagr. Produce im. L. Grabowskiego i Derby; Bejrut, Battaglia i Fala III wygrały nagr. Rulera i Derby, przyczem ta ostatnia dorzuciła do tego dubleta jeszcze cenne zwycięstwo w Oaks'ie.

Zbaraż był pierwszy w nagr. Rulera i Produce — w Derby — tylko drugi.

Jeżeli chodzi o drugie miejsce za Wisusem sytuacja nie jest jeszcze zupełnie wyraźna. Na podstawie Derby drugie miejsce w roczniku należałoby się Jaworowi II; ale cz'- Arnold jest tej samej wartości (co najprawdopodobniejszej, czy trochę lepszy, czy trochę gorszy — dopiero przyszłość pokaże. Arnold miał na trzecim zakręcie wspaniały rzut, atak, który znamionował kapitalny speed klasowego konia. To też długi czas trzymał on W:susa w szachu. Na początku prostej brak uzdolnień staver'a zgasił Arnolda jak świecę, a w połowie prostej nastąpił inny atak na zwycięzcę ze strony Jawora II. Przez chwilę losy gonitwy zdawały się niepewne. Ale przez chwilę tylko. Wisus pobudzony odzyskuje natychmiast przewagę, wydłuża akcję, odrzuca przeciwnika i mija celownik o 3 dł. przed nim. W tym samym odstępie przybywa za Jaworem II trzeci koń — Arnold. Gentry nieżyły czwarty.

Rozgrywka Derby (poza pożałowania godnym incydentem na starcie, o czym dalej) wprost kapitalna. Po

pierwsze: czas wyjątkowy 2'32" 14 — padły wszystkie rekordy polskie na tym dystansie. Poza samym zwycięzcą do takiego czasu i do takiej rozgrywki przyczyniły się dwa konie: Mr. Pinch, który b. szybko wyścig prowadził przez 1400 mtr. oraz Arnold, który zmusił zwycięzcę do ruszenia wcześniej, przed trzecim zakrętem. Po drugie: zwycięzca pojechany był przez Fomienkę na klasę wybornie. Żokej ten wiedział, że może przegrać do Arnolda, jeśli okoliczności wyścigu pozwolą temu szybkiemu ogierowi zrobić krótki, fenomenalny jego rzut. Dlatego też od 1000 mtr. podejmuje wyścig sam, na nic się nie oglądając, wiedząc, że jedzie na stayerze i nie pozwala przeciwnikowi nic schować, nic zarezerwować na koniec. Dawno już tak rozegranego Derby nie widzieliśmy — cały przebieg i widowisko było nieporównane.

Czas w poszczególnych fazach dystansu loszładał się jak następuje: 2314 — 32 — 32 1/2 — 32 — 32 1/2.

Szczegółowy rezultat wyścigu:

Warszawa, 18 czerwca 1933 r. Pochmurno, tor bardzo dobry.

14-ty wyścig o nagr. Polskie Derby (56-te Derby Warszawskie).

Nagroda 125.200 zł.: dla właściciela I-go konia 81.299 zł. i cenny przedmiot, dla hodowcy 8130 zł. I złoty medal; dla właśc. II-go konia 24.389 zł., dla hod. 2439 zł.; dla wł. III-go konia 8130 zł., dla hod. 813 zł.

Dla żokeja i trenera cenne przedmioty. Dystans ok. 2400 mtr.

Wisus, og. c. gn. T. Falewicza i Z. Orłowskiego po Villars i Sevilla, wys. półkrwi, hodowli Fr. Wężyka z Nosowa, lat 3, 58 kg., trener Morawski, ż. Foniienko — 1.

Jawor II, og. gn. M. Bensona, hodowli J, hr. Czarneckiego z Golejewka, lat 3, 58 kg., trener Cieślak, ż. Stasiak — 2.

Arnold, og. kaszt. L. Dydyńskiego, hodowli własnej, lat 3, 58 kg., trener Sudek, ż. Jagodziński — 3.

Gentry, og. gn. st. „Natalia”, hodowli Alf, hr. Polockiego, 1. 3, 58 kg., j. Tobjasz — 4.

Jawor III, og. kaszt. st. „Lubicz”, 1. 3, 58 kg., ż. Chatisow — 5.

Jaspis, og. kaszt. M. Bersona, 1. 3, 58 kg., ż. Czernuszenko — 6.

Go-Go, og. gn. J. Żółkiewskiego, 1. 3, 58 kg., ż. Jednaszewski — 7.

Mr. Pinch, og. gn. st. Łochów, I. 3, 58 kg., ż. Gili — 8.

Koalicję nabył p. Franciszek Wężyk w 1907 roku, jako klacz fermową ze Stadniny w Janowie. Dała ona między innymi: po Gaston'ie (synu Galtee More 2. D. L.) klacz Giocenda'ę, która dała dobrej klasy Groma II i Magnata, oraz po Splendor'ze Sevilla'ę, tę perłę polskiej hodowli.

Sevilla dała Wisusa i Madryta (dwóch derbistów), dalej dwa dobre konie; Samsona i Salwatora i bardzo pożyteczne: Maskaradę, Seminorę, Smoka i Stabila.

Żeńska linja Wisusa (według numeracji rodzin klaczy półkrwi w Janowie—8) już w bardzo dawnej generacji wykazała swą żywotność, kiedy Rawa, matka Warjacji, dała po imp. z Francji ogierze Caid (Frenlin — Cat) ogiera Pernambuko, który wykazał klasę, będąc 20im w nagrodzie Cesarskiej.

Warjacja była nadzwyczajnego eksterieru, na złoty medal; dała szereg doskonałych ogierów do depot i klaczy-matek, między krótkimi zupełnie wybitnym był ogier depoi Kawalergard po Cover`ze.

Sevilla reprezentuje cenną zaaklimatyzowaną linię żeńską, a Wisus w rodowodzie swym ma wiele nazwisk:

- a) wybitnych wyścigowców, jak Sunstar (Derby, 2000 Gw.), niepobity St. Simon Espoir (Derby niemieckie), Galtee More (Derby, 200 Gw., St. Leger). Clover (Derby francuskie, Prix du Cadran), Ostatni z Astarothów (Derby moskiewskie);
 b) wybitnych reproduktorów, jak Cyllene, St. Simon, Barcaldine, Kendal.

W rodowodzie Sewilli zaobserwować można 2 inbreedy: na Kendal`a i Solon`a.

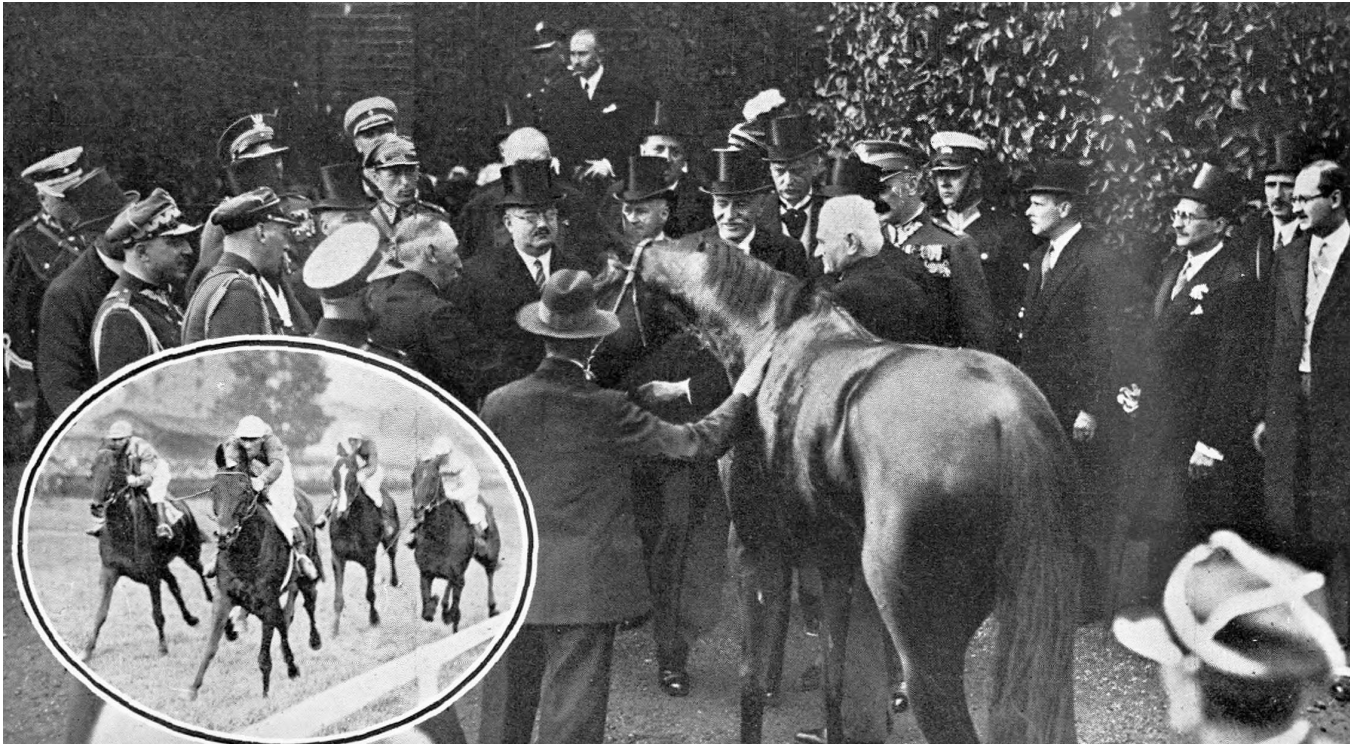
Wisus og. sk. gn. wys, półkrwi ang. ur. 1930 r. w st. Fr. Wężyka w Nosowie														
Sevilla					Villars PWA									
Gioconda		Splendor			Sospel		2 D Sunstar							
Koalicja	Gaston	Edenball	DD. Bl. Espoir	Cimiez	Cyllene	Doris	Sundridge							
Alwa	Clover FD. Cd	Galtee More 2D. L.	Zol	Kendal⊗	Bel Esperanza	Barcaldine	Anibes	St. Simon	Arcadia	Bona Vista	Laurita	Loved One	Sierra	Amphion
Warjacja	Ostatni z Astarothów 8	Morgannette	Maid of Athens	Kendal⊗	Bend Or V	Solon	St. Marguerite	Isonomy●	Distant Shore	Vista	Ambuscade	Pilgrimage 2. I. Dw.	Sandra	Speculum albo Rosebery
	Princess Catherine	Triton		Windermere	Prerface	Ballyros	Beauclere	Galopin		Bend Or V		See Saw	Springfield	Suicide
	Wellingtonia	Rachelle		Petrarch				St. Angela				Petrarch		

Derbista WISUS, pod żok. A. Fomienko, prowadzony do wag przez właścicieli ppłk. T. Falewicza i por. Z. Orłowskiego. Fot. N. Pełczyński - Warszawa

Na starcie Derby Arnold zachowywał się niespokojnie, trawersował, wyczyniał rozmaite skoki, podchodził bokiem do startmaszyny, cofał się i t. d. W pewnym momencie starter uchwycił szczęśliwy, zdawało się, moment i konie puścił krzyknawszy „jazda“, a kontr-starter opuścił białą chorągiewkę. W tej samej chwili cały tor zaskoczył następujący widok: Jawor II, po daniu dwóch, trzech niezdecydowanych skoków, stanął jak wryty, 6 koni zostało wyraźnie zatrzymanych zaraz za startem przez okrzyk startera „nazad“, mimo że chorągiewka spadła, a Arnold ruszył przed siebie. Na krzyki publiczności, ż. Jagodziński obrócił się i po przebyciu ok. 300 mtr. — Arnolda zatrzymał. Wobec tego, że wszyscy żokeje konie swe zatrzymali i zgłosili się ponownie przed startera — start został powtórzony i odbył się po raz drugi już w zupełnym porządku.

1 po Warcraft (rodz. 5. imp. z Angiji wnuk King Toma, sam wybitnego eksterjeru) i Rawa po Rataplan xx (rodz. 6, syn Rifleman a — nie należy mieszać z Rataplan em z rodz 3) i Wolnaja po Werbel xx i Koma po Krezus 7/8 krwi angielskiej) i Abida po Albemarle xx i Oaza po Ludlow xx i Awarissa po Sovereign xx (svn Rubens`a) i Weronika po Szerepot (pełnej lub wysokiej półkrwi) i Cypressa po Rosolis (pełnej lub wysokiej półkrwi): Hekla klacz duńska. Tak więc widzimy, że w czternastu pokoleniach, jakie dzielą Wisusa od jego protoplastki klaczy duńskiej, spotykamy napewno tylko dwa ogiery nie pełnej krwi (Werbel i Krezus) oraz dwa ogiery wysokiej półkrwi a może pełnej krwi (według zdania p. Ryszarda Zoppiego), a mianowicie Szerepot i Rosolis. Matematyczne obliczenie ułamka krwi dla Wisusa da rezultat przybliżony — 16 375 o ile Szerepot i Rosolis są 16.384 wysokiej półkrwi, zaś 16 379 o ile są ogierami pełnej krwi 16 384

Prezydent Rzeczypospolitej w obecności Ministra Roln. i R. oraz Prezesa T-wa Zachęty do Hod. Koni w Polsce, dekoruje zwycięzcę gonitwy swego imienia, Kratera, amarantową wstęgą.

Nagr. im. Prezydenta Rzeczypospolitej, rozegrana w Jego obecności, nie przyniosła wyjaśnienia całkowitego w klasyfikacji koni starszych, tak jak Deirby wśród trzylatków. Kiedy Hel pozostał na starcie uczucie głębokiej, niezatartej i nie dającej się powetować przykrości przygniotło każdego umięającego czuć sportowo człowieka.

Coś zgasło, jakaś struna instrumentu, na którym miano odegrać piękny koncert — pękła. Uczucie gorzkiego zawodu... W tych warunkach, bez derbisty zeszlórocznego, nagroda im. Prezydenta Rzplitej, stała się tylko powtórzeniem nagr. im. A. Wotowskiego z przed dwóch tygodni — repetycją tak dokładną, że trzy konie z nagr. im. A. Wołowskiego w nagr. im. Prezydenta Rzplitej minęły celownik w tym samym identycznie porządku, a Wagram czwarty w nagr. Wotowskiego, tutaj zajął 5-te miejsce.

Rozgrywka stała się bardzo prosta: poprowadził Krater i aż do połowy prostej trzymał się za nim Firlej. W tem miejscu Firlej zaatakował Kratera i zawiązał z nim walkę, z której zwycięsko wyszedł jednak Krater, który na celowniku miał znowu odstęp 3% dl. od przeciwnika. O 5 dl. za Firlejem trzeci był Imperator, czwarty Dżems, który biegał dobrze, a ostatni Wagram. Czas wyścigu 3'29" (1 m. 20 s. — 34 — 30 1/2 — 31 1/2 — 33) — dobry, lecz czas Colombo i Fausta był o 1/2 s. lepszy.

Rezultat szczegółowy:

Nagroda im. Prezydenta Rzeczypospolitej dla 4 l. i st. ogierów oraz 4 l. klaczy. Nagroda 61.600 zł. Dla właściciela I-go konia 40.000 zł., dla hodowcy 4000 zł. i medal złoty; dla właśc. 11-go konia 12.000 zł., dla hodowcy 1200 zł.; dla właśc. Iii-go konia 4000 zł., dla hod. 400 zł. Dystans 3200 mtr.

Krater, og. gn. stajni „Lubicz” po Villars i Vola, hodowli Stadniny Państwowej w Kozienicach, lat 4, 58 kg., trenuje trener K. Chatisow, ż. Chatisow — 1.

Firlej, og. gn. Al. Tuńskiego po Finnländer i Bonny Maiden, hodowli Antoniego Budnego z Bychawy, lat 5, 59 kg., trenuje trener S. Włosek, ż. Jednaszewski — 2.

Imperator, og. gn. stajni „Lubicz” po Parachute i Frosted Ice, hodowli A. ks. Czartoryskiego z Krasnego, lat 4, 58 kg., trenuje trener K Chatisow, ż. Czernuszenko — 3,

Dzems, og. gn. stajni „Bartoszkówka”, 1. 4, 58 kg., ż. Jagodziński — 4.

Wagram, og. kary stajni „Ktery-Szepietów”, I. 5, 59 kg., ż. Fomienko — 5.

Hel, og. gn. M. Róga, 1. 4, 58 kg. ż. Stasiak — 0 (pozostał na starcie).

Krater og, gn. ur. 1930 r. w stadu, państw, w Kozienicach po Villars i Vola, wnuczka Rulera a także wnuczka Ecrevisse, która oprócz Kataryniarzówny (Gagarinskij) dała Homard'a (PLg — nagr. im. Prezesa Tow.j. Również aklimatyzowana, cenna linja. Krater jest imbreed na takie dwie potęgi jak St. Simon i Isonomy — elementu siły tu nie brakuje. Villars osiągnął rzadki tryumf jako ogier stadny: Derby i nagr. Prezydenta Rzplitej zdobyli jednego dnia dwaj jego synowie.

Vola	William the Third	St. Simon	Galopin	Vedette
				Flying Duchess
		St. Angela	King Tom	
			Adelinne	
		Gravity	Wisdom	Blinkhoolie
			Enigma	Aline
	Kataryniarzówna	Dm Ruler	Isonomy	The Rake
			Reate	The Sphynx
		Encrevisse	Frippon	Sterling
			Election	Isola Bella
			Vespasian	
			Sweet Galingale	
			Consul	
			Folle Avoine	
	Salavator			
	Bonne Chance			